

HE 154/2021 vp

Puheenjohtaja Harri Hölttä

Suomen luonnonsuojeluliitto ry

YmV 19.10.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

Hallituksen esitys on hyvin valmisteltu. Se perustuu pohjatutkimuksen jälkeiseen yksimieliseen RauLaKo-työryhmän mietintöön ja luonnonsuojelulain uudistamisprojektiin II. Suomen luonnonsuojeluliitto oli mukana molemmissa työryhmissä. Pidän esityksiä hyvinä ja tarpeellisina. Tarvetta tälle esitykselle korostaa etenkin hanhien viime vuosina aiheuttamien vahinkojen merkittävä kasvu, minkä vuoksi vahinkojen ehkäisy- ja korvausjärjestelmän on oltava sujuva ja toimiva.

Laissa on muun muassa tasapainotettu hyvin perustuslain eri elementtejä. Merikotkan porovahinkojen sekä merimetson ja harmaahaikaran kalanviljelylle aiheuttamiin vahinkoihin voidaan palata uusien tutkimusten jälkeen, joita on nyt luvassa.

Toteutuksen kannalta on tärkeää turvata ympäristöhallinnolle näihinkin asioihin riittävät voimavarat. Myös vahinkojen ennaltaehkäisyn kehittämiseen, tutkimiseen ja seurantaan kannattaa panostaa. Lisäksi lintupelloille tulee varata riittävät varat CAP-suunnitelmaan.

Jatkotyössä tarpeen tehdä vakuutusten kehittämishanke

Tämä laki on tarpeellinen, mutta jatkotyössä tulee kehittää lisää vakuutusten käytön laajentamista. Ne jäivät valmistelutyössä liian vähälle huomiolle. Rakennusvahingot toki poistettiin soveltamisalasta, koska niille on vakuutustuotteita olemassa.

Vakuutusten kannalta on ongelma, että satovahinkovakuutuksia ostaa nykyään hyvin harva. Lisäksi niiden soveltamisalassa ei välttämättä ole otettu myöskään rauhoitettuja eläimiä riittävästi huomioon. Vakuutusyhtiöiden kiinnostus näiden vakuutusten

kehittämiseen on ollut niiden vähäisen kysynnän takia heikkoa. Siksi ne eivät ole hankkineet näiden vakuutusten kehittämiseen asiantuntijoitakaan.

On kuitenkin ilmeistä, että ilmastonmuutoksen myötä kaikenlaisten satovahinkojen uhka joka tapauksessa lisääntyy. Ilmaston äärevöityminen on suurin riski, jonka rinnalla rauhoitetut eläimet ovat pienempi ja paikallisempi haaste. Lisäksi luonnonsuojelulailla rauhoitettuja lajeja isompia yllätyksiä voi tulla aivan muista eläimistä (esimerkiksi Kouvolan Elimäellä kesällä 2020 tutkijatkin yllättänyt kalvassekoyökkösten esiintyminen). Joka tapauksessa varsinkin uudenlaisen satovahinkokorvausjärjestelmän kehittäminen olisi nyt entistä ajankohtaisempaa. Samanlaista työtä kannattaisi tehdä esimerkiksi kalataloudessa.

Näistä syistä erilaisia asiaan liittyviä vahinkovakuutuksia olisi kaikkien tahojen yhteisen edun mukaista kehittää esimerkiksi VNTEAS-hankkeella.

Lisätietoja

- puheenjohtaja Harri Hölttä, p. 722 9224, harri.holtt@sl.fi
- ympäristöpäällikkö, va. toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sl.fi